

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Tumlelunden

2024

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

I Tumlelunden har vi har særligt fokus på følgende elementer ud fra læreplanen og tidligere tilsyn:

- Børnefællesskaber i mange afskygninger.
- Sproglig opmærksomhed med særligt fokus på Rim og Remser, Sammensatte ord, Dialogisk Læsning.
- Hverdagsrutiner (læringsmiljøet i garderobe situationer, afleveringssituationerne)
- ALLE børn i trivsel (give enkelte børn pædagogiske ”frirum” for at kunne trives i de større læringsmiljøer).
- Medindflydelse og Medinddragelse. (Differentiering efter Nærmeste Udviklings Zone).

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

- Evaluering 4 gange om året. 2 delevalueringer og 2 afsluttende evalueringer med efterfølgende fernisering.
- Evalueringssirklen
  - o Problemstilling/undring, video som redskab til dataindsamling, analyse og sætte ny retning for praksis.
  - o
- Sprogscreeninger
  - o Resultaterne fra sprogscreeningerne medbringes på de pædagogiske møder. Herefter er der mulighed for at skabe ændringer af pædagogisk praksis/fokus ud fra disse resultater.
- Personalemøde (7 pædagogiske fastlagte personalemøder om året)
  - o Her deltager hele det pædagogiske personale. Lejlighedsvis deltager den køkkenansvarlige.
  - o Der udarbejdes en dagsorden til disse møder, som modtages 1 uge inden mødet.
  - o Her foretages den overordnede pædagogiske refleksion, diskussion og retning for huset.
    - Oplæg til faglige diskussioner i fælles forum. Efterfølgende debatteres, reflekteres der i mindre grupper ofte på tværs af afdelinger og teams. Opsamling i plenum.
- Afdelingsmøder (4 pædagogiske fastlagte afdelingsmøder om året)
  - o Her deltager hele det pædagogiske personale for henholdsvis vuggestue og børnehave. Der udarbejdes en dagsorden til disse møder, som modtages en uge før mødet. Personalet har budt ind med pædagogisk indhold, i forhold til de daglige læringsmiljøer samt hvad der rører sig i huset, inden dagsordenen udarbejdes.
- Teammøder (2 årlige fastlagte teammøder med lederen. Øvrige teammøder deltager leder efter behov).
  - o Her deltager alle fra teamet. Der foreligger en fast dagsorden til disse møder for at sikre et fagligt indhold og som redskab til selvevaluering i teamet. Referat sendes til leder.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

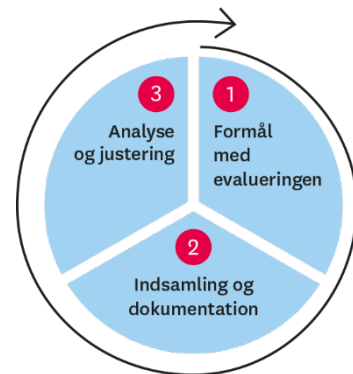
I Tumlelunden har vi aktivt arbejdet med lærerplanen og derigennem evalueringen ved at have oplæg og sparring med Praksiskonsulenterne. Vi har i den forbindelse i hvert team haft fokus på en undring, filmet den og sammen med praksiskonsulenterne analyseret den. Ud fra dette fandt vi et nyt fokus punkt til undersøgelse, analyse og evaluering. Dette ligeledes med hjælp fra evalueringssirklen.

Fremadrettet vil vi skabe et evalueringsmiljø i huset, hvor vi hver 6. uge vil undersøge forskellige fokusområder i vores teams, igen ved hjælp af evalueringssirklen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Trin 1: Formål

- Vi havde i fokus, hvordan vi kunne sikre at ALLE børn blev set og hørt under et måltid. Dette var på foranledning af, at vi har nogle stille børn vi ville sikre kom til orde under måltiderne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Trin 2: Dokumentation

- Vi benyttede videooptagelse som dokumentation af vores fokusområde. Vi havde optaget 3 minutters film omkring vores spisesituationer. Vi havde filmet, hvor børnene sad i faste spisegrupper og filmet hvor de selv måtte bestemme deres plads under måltidet.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Trin 3, del 1: Analysér

- Resultatet af vores analyse af vores film var at børnene havde større mulighed for at blive set og hørt i de grupper de selv måtte bestemme. Hvis et stille barn gerne ville til orde, men havde svært ved det, kunne vi se at kammeraten ved siden af var på samme "frekvens". Dette gjorde at barnet blev hørt, ikke af en voksen, men en betydningsfuld anden. Dette var ikke tilfældet på sammen måde med de faste voksenbestemte spisegrupper.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Trin 3 del 2: Ændringer af praksis

- Efter resultatet af evalueringen har vi ændret vores praksis i retning af endnu mere børne bestemte spisegrupper. Vi fastholder dog de voksen bestemte grupper med henblik på en større vifte af sociale relationer. Men har opdaget en ny vinkel på vigtigheden af børneinitierede spisegrupper.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

- Forældrebestyrelsen er inddraget i de overordnede pædagogiske tanker, disse tanker har link til budgetplanlægningen.
- De løbende evalueringer med bestyrelsen har omhandlet den generelle trivsel både for børn og voksne.
- Forældrerådets fokus har været, hvordan nye forældre kan blive en del af fællesskabet i Tumlelunden. Der er blevet reflekteret, analyseret og ændret tilgang til hvordan eksempelvis en juletræsfest skal forløbe i huset.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

- Vi vil reflektere endnu mere over den pædagogiske intentionen bag ved de pædagogiske læringsmiljøer.
  - Hverdagens struktur og rutinesituationer.
  - Skabe yderligere opmærksomhed på at ALLE børn er trivsel, ved at sætte endnu mere fokus på børnenes perspektiv.
  - Rim og Remser vil vi genbesøge hvert år.
-

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

- Praksiskonsulenterne har skabt et godt fundament til at kunne arbejde videre med evalueringskulturen i huset igennem empiriindsamling, analyse og praksis ændring.

- Der vil blive mulighed for at have en refleksionsdag for hvert team, hvor systematik fra praksiskonsulenterne videreføres.
  - Evalueringsskirklen vil vi fremadrettet bruge på tværs af afdelingerne/teams til at lave analysearbejde på hinandens praksis.
-

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

- Læreplanen vil blive justeret under punktet evaluering. Her vil det fremgå mere præcis hvilke systematiske værktøjer og processer vi benytter os af i Tumlelunden.
- Vi vil på sigt tilføje, hvilke specifikke mestringpunkter børnene skal kunne inden de forlader Tumlelunden.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC